

Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis

Studia Politologica 32 (2024)

ISSN 2081-3333

Wstęp

Oddajemy w ręce czytelników i polecamy życzliwej uwadze kolejny numer czasopisma „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica”. Zamieszczone w nim artykuły poruszają wiele aktualnych i niezwykle istotnych zagadnień odnoszących się do funkcjonowania systemu polityki społecznej w Polsce i w innych krajach. Współczesne przeobrażenia w różnych obszarach funkcjonowania państwa wynikają z licznych uwarunkowań społecznych, gospodarczych, demograficznych, ustrojowych oraz prawno-administracyjnych. Jednym z kluczowych obszarów, w którym w ostatnich latach obserwujemy dynamiczne zmiany, jest system polityki społecznej. Zmiany te niosą za sobą daleko idące wyzwania na przyszłość – zarówno dla państwa i jego organów, jak i jednostek samorządu terytorialnego, społeczności lokalnych oraz wielu innych podmiotów realizujących cele i zadania polityki społecznej. Wobec tego konieczne jest nowe spojrzenie na rolę i znaczenie usług społecznych w procesie budowania społeczeństwa obywatelskiego. Szczególne znaczenie ma nowoczesne podejście do pracy socjalnej, uwzględniające przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i dyskryminacji osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób z zaburzeniami psychicznymi, dzieci (w tym objętych pieczęcią zastępczą) oraz osób w kryzysie bezdomności. Zgodnie z procesem deinstytucjonalizacji rozwój usług społecznych staje się nieunikniony. Jego nadrzędnym celem jest zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych na poziomie społeczności lokalnych. Usługi społeczne odgrywają w tym procesie kluczową rolę – powinny być spersonalizowane, zindywidualizowane, powszechnie dostępne i realizowane na wysokim poziomie profesjonalnym.

Artykuły opublikowane w niniejszym opracowaniu wpisują się w obserwowany współcześnie proces dynamicznych przemian w systemie polityki społecznej – zarówno w Polsce, jak i w innych krajach. Poruszają zagadnienia związane z rozwojem polityki społecznej, pracy socjalnej, pomocy społecznej, deinstytucjonalizacji oraz rozwojem usług społecznych. Mają charakter interdyscyplinarny, a zaprezentowane analizy mieszczą się w obszarze zainteresowań wielu nauk społecznych, w tym politologii, socjologii i pedagogiki. W numerze poruszono również kwestie związane z wyzwaniami transformacji, uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi i kulturowymi, a także pomocą edukacyjną dla dzieci i młodzieży ukraińskich uchodźców w Republice Mołdawii. Ponadto omówiono temat przekształcania gminnych ośrodków pomocy społecznej w centra usług społecznych, kwestie dotyczące seniorów oraz działalność organizacji społecznych.

Jako zespół redakcyjny wyrażamy nadzieję, że zaprezentowane w niniejszym tomie artykuły staną się również przyczynkiem do dalszych badań i analiz nad współczesnymi przemianami zachodzącymi w systemie polityki społecznej.

Marek Klimek, Krzysztof Chaczko, Ewelina Zdebska, Aleksandra Dudzik